

Kommunstyrelsen

Fler fotbollsplaner i Nacka

Politikerinitiativ av Mats Gerdau (M), Johan Krogh (C), Gunilla Grudevall-Steen (L), Karin Teljstedt (K)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen att fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen uppdrar åt stadsledningskontoret att gå vidare med alternativ till fler fotbollsplaner i Nacka i enlighet med stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 27 april 2023.

Politikerinitiativet är därmed färdigbehandlat.

Sammanfattning

Stadsledningskontoret har fått i uppdrag av Alliansen att utreda ett antal föreslagna alternativ för att kunna utöka kommunens kapacitet av fotbollsplaner. För att öka möjligheten till att spela fotboll har Alliansen sammanställt en lista på alternativ för stadsledningskontoret och berörda nämnder att snabbt gå till botten med och utreda förutsättningar för de olika alternativen.

Stadsledningskontoret, genom dess fastighetsenhet har tillsammans med kultur- och fritidsenheten snabbtrett förutsättningarna för de föreslagna alternativen och gett förslag på fortsatt hantering för respektive alternativ.

Kommunstyrelsen ger stadsledningskontoret i uppdrag att vidta föreslagna åtgärder i enlighet med stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 27 april 2023. Vidare ges stadsledningskontoret i uppdrag att återrapportera status i ärendet vid kommunstyrelsens sista sammanträde i december 2023.

Förslaget i politikerinitiativet

Alliansen har höga ambitioner med idrottslivet i Nacka och vill se en breddning av idrottsutbudet med många tillgängliga och moderna anläggningar. För tillfället projekteras och byggs det ett flertal anläggningar, simhall i Orminge och Saltsjöbaden, multisporhall i Fisksåtra, sporthallar i Ektorp och Älta. Arbetet med fler större fotbollsplaner har dock

kantats av stora utmaningar och problem. Möjligheten att genomföra dessa planer är ytterst osäker då Länsstyrelsen stoppat Källtorp och att kompletterande artinventering genomförs i Ramsmora.

För att kunna utöka möjligheterna till att spela fotboll har Alliansen sammanställt följande lista på alternativ:

- Utöka 7-spelarplanen i Orminge till 11-spelarplan
- Utöka 7-spelarplanen med grus vid Hellasgården till 11-spelarplan med konstgräs
- Pröva möjligheten att kombinera en 11-spelarplan i Källtorp med kravet på att bevara det öppna kulturlandskapet
- Minst en 11-spelarplan i Porsmossen, men pröva om det är möjligt med två
- Anlägga en 11-spelarplan i Duvnäs Utskog, antingen vid kommunens teknikförråd eller på Apportvägen
- De två 11-spelarplanerna i Ramsmora fortsätter utredas
- På längre sikt bör man pröva möjligheten att anlägga 11-spelarplaner på Dalkarsängen
- Möjligheten att utöka några av 5-spelarplanerna till 7-spelarplaner, t ex i Jarlaberg
- Göra några av de små spontanfotbollsplanerna bokningsbara för föreningarna under viss tid och att utöka tiden för några av de befintliga från dagens 2 gånger per vecka
- Möjlighet att lägga konstgräs på några av 5-spelarplanerna, t ex i Eknäs

Dessa alternativt önskar Alliansen att stadsledningskontoret, tillsammans med berörda nämnder, går till botten med och snabbt utreder förutsättningarna för.

Sammanfattning av stadsledningsförvaltningens förslag

Alternativen presenteras i fallande ordning, inleds med alternativet som bedöms som mest genomförbart.

Följande åtgärder föreslås hanteras vidare

- Utöka 7-spelarplanen i Orminge till en 11-spelarplan med möjligt färdigställande under hösten 2024.
- Rusta upp och belägg Platserna, Eknäs, Centrala parken Orminge och Hedvigslund med konstgräs samt görs bokningsbara för föreningslivet 2 dagar i veckan. Med möjligt färdigställande under hösten 2024.
- Rusta upp platsen vid Rudsjöparken till en 7-spelarplan med möjligt färdigställande under hösten 2024.
- Arbeta för en annan lokalisering för verksamheterna som bedrivs på fastigheten Duvnäs Utskog idag i syfte att möjliggöra anläggning av 11-spelarplan.
- Genomföra en ny lokaliseringsutredning för kommunens snöhantering på Porsmossen i syfte att kunna anlägga en 11-spelarplan och parallellt utreda förutsättningar för att snötippen kan vara kvar jämte en ny 11-spelarplan.

- Fortsätta dialog med Garantföreningen Hellas friluftshems utveckling av området, med förslag att utveckla ytan till en 11-spelarplan.
- Arbeta vidare med alternativet med fotbollsplaner på platsen Dalkarsängen inom ramen för pågående stadsbyggnadsprojektet.
- Arbeta vidare enligt befintlig plan som pågår på Ramsmora för 11-spelarplaner.
- Möjlighet för en 11-spelarplan på Källtorp prövas på nytt.

Följande alternativ föreslås inte hanteras vidare

- Utökning av 5-spelarplan till 7-spelarplaner i Jarlaberg
- Anlägga en 11-spelarplan i Duvnäs Utskog på Apportvägen
- Göra ytterligare några av de små spontanfotbollsplanerna bokningsbara för föreningarna under viss tid och att utöka tiden för några av de befintliga från dagens 2 gånger per vecka förutom de som föreslagits.

Stadsledningskontorets utredning

Utöka 7-spelarplanen i Orminge till en 11-spelarplan

Platsen har flera fördelar dels då den ligger centralt i Orminge, dels då det är en plats i kommunen där det är brist på fotbollsplaner. Placeringen bredvid Orminge skola gör att den kan nyttjas av skolan, både i idrottsundervisningen och spontant på rasterna. Vidare går det att samnyttja omklädningsrum i sporthallen och parkeringsplatserna.

Den centrala placeringen kan innebära vissa utmaningar t.ex. närheten till boende kan innebära begränsat nyttjande av planen och att belysning behöver hanteras varsamt. En 11-spelarplan är mycket större än en 7-spelarplan och detta kan ge ett dominant avtryck i stadsbilden. En annan utmaning är att befintlig basketplan antingen behöver flyttas till annan plats i området eller så bedöms den basketplanen som finns cirka 250 meter norr ut täcka behoven.

Vid platsbesök görs bedömningen att det ryms en 11-spelarplan utan att behöva ta bort eller flytta någon av befintliga gång- och cykelstråk. Höjdskillnaden är försumbar och anläggning bedöms kunna genomföras endast genom schaktning.

Stadsledningskontoret bedömer att det finns goda förutsättningar att utöka 7-spelarplanen i Orminge till en 11-spelarplan. Kultur- och fritidsenheten föreslås beställa en förstudie av fastighetsenheten som bedöms kunna färdigställas under hösten 2023. Upphandling av entreprenör kan genomföras under vintern 2023/2024 med tidigast produktionsstart i mars 2024. Möjligt färdigställande under hösten 2024.

Möjlighet att lägga konstgräs på några av 5-spelarplanerna, t ex i Eknäs

Det bedöms finnas förutsättningar att lägga konstgräs på 5-spelarplanen i Eknäs. Placeringen är central, nära kommunikationer och parkeringsplatser finns i direkt anslutning. Befintlig grusplan saknar belysning vilket behöver kompletteras med.

I Centrala parken i Orminge finns en grusbelagd 7-spelarplan som också bedöms ha förutsättningar att lägga konstgräs på. Belysning finns men behöver troligtvis uppgraderas. Idag används grusplanen för boulespel och under Ormingefestivalen huserar ett tivoli på planen. Parkering kan ske i Orminge centrum.

I Hedvigslund i Älta, finns en grusbelagd 7-spelarplan som också är möjlig att lägga konstgräs på. Här finns parkering i direkt anslutning och enklare belysning. Ytan används idag vid det årliga valborgsfirandet.

Utöver dessa spelarplaner finns det ett flertal 5-spelarplaner för spontanidrott i kommunen, några få med konstgräs men de flesta med grus. Dessa grusplaner bedöms ej som lämpliga att belägga med konstgräs och göra bokningsbara. Anledningen är att deras placeringar är långt inne i bostadsbebyggelse som endast nås via gång- och cykelbanor eller helt saknar möjlighet till parkering, något som föreningslivet efterfrågar. Boende runt spontanplaner som tidigare haft grus men som sedan fått konstgräs och blivit bokningsbara upplever en tydligt försämrad boendemiljö. Om dessa grusplaner beläggs med konstgräs och förblir obokningsbara skulle de kunna bli en satsning på spontanidrott för barn- och unga i närområdet.

Stadsledningskontorets bedömning är att platserna, Eknäs, Centrala parken Orminge, Hedvigslund, prioriteras av Enheten offentlig utemiljö i upprustandet av fotbollsplaner och att de beläggs med konstgräs och görs bokningsbara för föreningslivet 2 dagar i veckan. Upphandling av entreprenad kan ske hösten 2023 med möjligt färdigställande under hösten 2024.

Anlägga en 11-spelarplan i Duvnäs Utskog, antingen vid kommunens teknikförråd eller på Apportvägen

Kommunens teknikförråd är en fastighet som skulle kunna rymma två 11-spelarplaner. Idag utnyttjas fastigheten av Enheten offentlig utemiljö som bedriver sin verksamhet på den östra delen. På den västra delen hyr kommunen ut byggnader till NVOA och Nacka Energi. Det pågår förhandling om arrende av mark till samma bolag.

Vid anläggning av 11-spelarplan på östra delen av fastigheten behöver en ny plats där Enheten offentlig utemiljö kan bedriva sin verksamhet först iordningställas. Västra delen har hyreskontrakt med NVOA och Nacka Energi som löper ett år i taget.

Platsen nås med kollektivtrafik och i området finns ett stort behov av fler fotbollsplaner. Boende finns nära vilket innebär möjlighet till spontantutnyttjande men samtidigt risk för begränsning i nyttjandet.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen ger fastighetsenheten i uppdrag att arbeta för en annan lokalisering för verksamheterna som bedrivs på fastigheten idag, tillsammans med Enheten Offentlig utemiljö och Enheten för strategisk stadsutveckling i syfte att möjliggöra anläggning av 11-spelarplan. Förslag på annan lokalisering ska redovisas till kommunstyrelsen i slutet på 2023.

Apportvägen är en yta som idag arrenderas av Nacka brukshundsklubb med cirka 650 medlemmar. Även Nacka hundungdom bedriver en del verksamhet på ytan och de har cirka 250 medlemmar. Vid en anläggning av 11-spelarplan på denna yta blir de 900 medlemmarna utan plats att utöva sin verksamhet på. Alternativt behöver lokaliseringsutredning för ny plats genomföras.

Det går inte att rymma en 11-spelarplan på ytan utan att göra intrång i omkringliggande naturmark. Naturmarken är även kuperad vilket skulle medföra stora sprängningsåtgärder. I samma naturmark har kommunen precis genomfört kompensationsåtgärder för mindre hackspett. Dessa kompensationsåtgärder var en förutsättning för genomförandet av Ryssbergens detaljplan. Marken är även en gammal deponi som läcker ner i Nyckelviken. Vid anläggning av 11-spelarplan finns det risk för att åtgärder behöver göras för att hantera den förorening som finns i marken.

Stadsledningskontorets bedömning är att detta inte är ett lämpligt alternativ.

Minst en 11-spelarplan i Porsmossen, men pröva om det är möjligt med två

Oavsett om en eller två 11-spelarplaner byggs på Porsmossen måste en alternativ plats för kommunens snölager som idag hanteras på Porsmossen lösas på annan plats. Tidigare utredningar har konstaterat att verksamheten med snölager inte går att kombinera med en 11-spelarplan.

Platsen bedöms rent fysiskt rymma två 11-spelarplaner, den ena hamnar dock på en del av fastigheten som är kraftigt kuperad vilket skulle kräva omfattande sprängningsarbeten. Detta bedöms vara ett olämpligt ingrepp i naturmark och skulle vidare innebära stora kostnader för anläggande av en fotbollsplan.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen ger Enheten för strategisk stadsutveckling och Enheten offentlig utemiljö i uppdrag att genomföra en ny lokaliseringsutredning för kommunens snöhantering och parallellt utreda förutsättningar för att snötippen kan vara kvar jämte en ny 11-spelarplan. Förslag på annan lokalisering ska redovisas till kommunstyrelsen i slutet av 2023.

De två 11-spelarplanerna i Ramsmora fortsätter utredas

Utredning av Ramsmora pågår och kommunen har haft ett inledande 12:6-samråd med Länsstyrelsen som resulterat i ett antal förtydliganden och kompletteringar som ska genomföras;

- Lokaliseringsutredning för att motivera val av plats enligt 2 kap §6 miljöbalken samt bedöma förenlighet med hushållsbestämmelserna i 3 kap miljöbalken
- Kompletterande utredningar för kompensationsåtgärder och försiktighetsåtgärder för att inte utlösa förbud enligt artskyddet för bland annat hasselsnok, fladdermöss, fåglar (stare, hornuggla, törnskata, mindre hackspett) och olika kräldjur såsom vattensalamander
- Kulturutredning för att bedöma åtgärdernas påverkan på kulturmiljövärden.

Utredningarna ska vara klara till september/oktober 2023 för att sedan fortsätter ytterligare dialog med Länsstyrelsen.

Stadsledningskontorets bedömning är att arbeta vidare enligt befintlig plan.

Utöka 7-spelarplanen med grus vid Hellasgården till 11-spelarplan med konstgräs

Stockholms stad äger fastigheten där den grusbelagda 7-spelarplanen ligger vid Hellasgården. Fastigheten nyttjas av Garantföreningen Hellas friluftshem genom tomträtt. Tomträtten började gälla 1 januari 1998 och första upplåtelseperioden är 60 år. Det innebär att först den 31 december 2057 kan fastighetsägaren Stockholms stad säga upp tomträtten. Det innebär att tomträttsinnehavaren, Garantföreningen Hellas friluftshem, måste ha samsyn i denna fråga. I dagslägen arrenderas grusplanen vidare till Stockholm parkering. Nacka kommun har tidigare lyft frågan till Garantföreningen Hellas friluftshem men de var då inte intresserade av att ändra användningen av fastigheten. Vid ny kontakt våren 2023 meddelade Garantföreningen att de har för avsikt att bygga fler tennisbanor på platsen. Både fler tennisbanor och 11-spelarplan ryms tyvärr inte på platsen. Vid ändrad användning av fastigheten måste man ta hänsyn till att fotbollsplanen ligger inom Nackareservatets naturreservat och belastas av strandskydd.

Stadsledningskontoret föreslår att Kultur- och fritidsdirektören får i uppdrag att kontakta och fortsätta dialogen om Garantföreningen Hellas friluftshems utveckling av området, med förslag att utveckla ytan till en 11-spelarplan. Återrapportering av uppdraget ska ske till kommunstyrelsen i slutet av 2023.

På längre sikt bör man pröva möjligheten att anlägga 11-spelarplaner på Dalkarsängen

Det kan konstateras att två 11-spelarplaner ryms fysiskt på platsen. Området omfattas av ett pågående detaljplanearbete och i projektets början övervägdes att ta bort den gamla tippen och anlägga fotbollsplaner på platsen. Bedömningen då var dock att kostnaden för saneringen av tippen var osäker och sluttäckning skulle vara ett bättre alternativ.

Vidare har under detaljplanearbetet konstaterats att området är befäst med artskyddsutmaningar. Dessa utmaningar kvarstår även om tippen ersätts av fotbollsplaner. Eventuellt blir utmaningarna svårare då delar av dagens föreslagna lösningar är placerade på tippen.

Området är tänkt att fungera som etableringsområde vid utbyggnaden av förnyelseområdet sydöstra Boo för att effektivisera utbyggnaden och spara kostnader. Stora delar av massorna som kommer av utbyggnaden är tänkta att användas för sluttäckningen av tippen. Om de inte kan transporteras till tippen behöver de istället transporteras mycket längre bort. Denna lösning med massorna bedöms spara kommunen ca 90 Mkr. Utbyggnaden av förnyelseområdet beräknas pågå till cirka 2030 och under den tiden är ytan ianspråktagen. Efter att utbyggnaden är klar skulle platsen kunna vara aktuell för anläggning av fotbollsplaner.

Stadsledningskontorets bedömning är att arbeta vidare med alternativet med fotbollsplaner på platsen inom ramen för stadsbyggnadsprojektet.

Pröva möjligheten att kombinera en 11-spelarplan i Källtorp med kravet på att bevara det öppna kulturlandskapet

I domen från Mark- och Miljödomstolen slås fast att den öppna odlingsmarken är ett uttryck för riksintresset och att själva anläggandet av fotbollsplaner oavsett kompensationsåtgärder skulle innebära att hävden upphör och att den öppna odlingsmarken upphör att existera.

Bedömning från projektledare och kommunens antikvarie är, med avstamp i att platsen är så pass kuperad, att schaktningarna som skulle krävas vid anläggandet av endast en fotbollsplan blir så stora att det blir svårt att hävda den öppna odlingsmarken består.

Placeringen är så pass intressant i och med goda kommunikationer, närhet till parkering och annat friluftsliv vid Hellasgården att frågan bör prövas igen.

Stadsledningskontorets bedömning är att platsen bör prövas igen.

Möjligheten att utöka några av 5-spelarplanerna till 7-spelarplaner, t ex i Jarlaberg

En utökning av Jarlabergs 5-spelarplan till en 7-spelarplan innebär att flera gång- och cykelstråk skärs av. Området har flera olika lekutrustningar som skulle försvinna eller behöver placeras på annan plats. Större delen av området tillhör skolfastigheten och denna ägs inte av kommunen. Fotbollsplanen är placerad nära boende vilket påverkar hur mycket den kan nyttjas för att inte påverka boendemiljön negativt.

Stadsledningskontorets bedömning är att detta inte är ett lämpligt alternativ.

I Duvnäs Utskog finns en 5-spelarplan i anslutning till Rudsjöparkens lekplats. Marken runt är plan och det finns yta att växa till en 7-spelarplan. Planen är idag bokningsbar för föreningslivet 2 dagar i veckan.

Stadsledningskontorets bedömning är att platsen prioriteras av Enheten offentlig utemiljö i upprustandet/utveckling av fotbollsplaner. Upphandling av entreprenad föreslås ske hösten 2023 med möjligt färdigställande under hösten 2024.

Göra några av de små spontanfotbollsplanerna bokningsbara för föreningarna under viss tid och att utöka tiden för några av de befintliga från dagens 2 gånger per vecka

Störst behov av ytterligare kapacitet för fotboll i Nacka finns i Boo och på Sicklaön. På Sicklaön finns idag flest 5-spelarplaner med konstgräs i kommunen om man jämför de olika kommundelarna. Användandet av mindre fotbollsplaner varierar i olika kommundelar. I Boo och på Sicklaön bokas 5-spelarplanerna relativt mycket måndag till torsdag, men inte fullt ut och under helgerna nyttjas dessa planer både till matcher och till fotbollsskolor. I andra kommundelar står 5-spelar planer obokade större delen av tiden.

Som anledning till att dessa mindre planer inte nyttjas fullt ut anger föreningarna olika skäl. Några föreningar bedriver sin verksamhet på ett sätt där de yngre spelarna fortsätter spela i större trupper för att först högre upp i åldrarna delas upp i mindre lag utifrån vilken nivå man spelar i. Dessa föreningar menar att detta är ett framgångsrikt sätt att behålla så många som möjligt i verksamheten när spelarna inte behöver delas in i olika nivåer beroende på hur långt de kommit i sin utveckling. Andra föreningar menar att dessa mindre planer inte nyttjas för att det inte fungerar för verksamheten rent praktiskt då det exempelvis saknas bra belysning, parkeringsmöjligheter eller förråd.

Boende runt spontanplaner som tidigare haft grus men som fått konstgräs och blivit bokningsbara upplever en försämrad boendemiljö när buller, belysning och trafiksituationen i området förändrats.

Att utöka den bokningsbara tiden på de mindre spontanfotbollsplanerna när de befintliga bokningsbara planerna inte nyttjas fullt ut idag bedöms inte aktuellt. Föreningarna efterfrågar 7-spelarplaner eller större fotbollsplaner.

Mot bakgrund av ovan bedömer stadsledningskontoret att det inte är lämpligt att utöka bokningstiderna på fler planer än de som redan föreslagits, (Eknäs, Centrala parken Orminge, Hedvigslund Älta och Rudsjöparken).

Förslagets ekonomiska konsekvenser

Politikerinitiativets förslag medför ekonomiska konsekvenser när beslut om investering tas. Fortsatt arbete hanteras inom löpande verksamhet.

Konsekvenser för barn

Förslag till beslut innebär fortsatt arbete och planering för ökade möjligheter för barn att utöva idrott, vilket innebär positiva konsekvenser för barn.

Bilagor

Fler fotbollsplaner i Nacka

Poa Hellqvist
Trafik- och fastighetsdirektör

Anders Mebius
Direktör Kultur och Fritid

Erik Wiberg
Fastighetsstrateg
Fastighetsenheten

Anna Kristiansson
Utvecklingsledare
Kultur- och Fritidsenheten